

Dalat... mô t thoa ng h ng x a...

(nh ng con đ ng đ nh mê nh...)

Tr về la i Dalat trong tâm tra ng cu a mô t ng i con đ xa lâu ngày m i có đ p về thăm chốn cũ tr ng x a... Dalat vẫn đông vui nh thu nào... Dalat nay đã thay đ i nhiều , chi ngoa i tr nh ng con đ ng thì vẫn còn mang nă ng dấu tích cu a Mô t Dalat năm x a... ng i ta đã và đang cố gắng Đô thi Hóa n i này bằng nh ng dãy nhà kiê u m i san sát nhau chiếm lãnh toàn bô khu v c chung quanh khu Hoà Bình..nh ng kios cũng cùng chung số phâ n v i nh ng bãi co xanh t i ngày x a và nay đã đ c do n đ chõ khác đê dành cho nh ng căn nhà hình hô p que t v i mô i hình th c buôn bán miễn sao kiếm đ c tiên...

Trong khung ca nh thiên nhiên cu a Dalat x a nay chỉ còn lai nh ng cấu trúc lai căng ta o dáng ve hiê n đ i cho du khách vui ch i h n là ca nh trí thiên nhiên cu a nguyên thu y. Dalat năm nào, Dalat cu a các thi nhân mắ c khách. Dalat cu a mô t th i đê nh... đê th ng... đê yêu... và... đê rời xa cách...

Dalat có hai tr ng công lâ p là Tr ng Bùi Thi Xuân và Tr ng Trân H ng Đa o ca hai tr ng này đều đ c to a la c trên hai ngo n đôi biê t lâ p dành cho nam và n sinh riêng biê t v i quan niê m cu a các thầy ngày x a là : nam n thu thu bắt thân. Chính vì thế mà nh ng đôi uyên ng xuất thân t Tr ng THĐ và BTX không nhiều. Đã có nhiều ho c sinh ngày đó thắc mắc là ta i sao không đ t tên tr ng THĐ là Tr ng Trân Quang Diê u đê cho ngày nay con cháu hô u duê cu a hai vi anh hùng Tây S n ra i rác khắp năm châu có đ p Đa i hô i đông vui trên toàn thế gi i. Còn riêng cu THĐ so về tuô i tác v i BTX thì cách xa nhau vài trăm năm thì sao có c hô i đê làm nên duyên phâ n. Gia th nếu cu THĐ có tuô i tho v t th i gian thì cũng chỉ còn lai i là mô t ông lão ngoi xe lăn... Đô Đốc BTX cho

dù có th-ng Cu- cũng không thể -ng ý tình nguyê-n đ-y xe lăn cho Cu- suốt ca- cuô-c đ-i...

Cũng b-i lý do này mà các anh THĐ tr- nên vô duyên v-i các nàng BTX và lẽ dĩ nhiên các nàng BTX đã tr- thành nh-ng mu-c tiêu béo b- cho các chàng trai x- la- đua chen nô-n- kéo nhau lên Dalat đê- mong r- đ- c mô-t nàng BTX mỹ miêu vê làm v-. Nh-ng đóa hoa h-ng sắc mà các nha-c sĩ Hoàng Nguyên và Hoàng Tro-ng đã t-ng ca ng- i trong các bài hát vê Dalat.

Ngày nào đ-ng chân phiêu lãng

Khách -i đây thấy hoa Đào trên má ..ai...

Chi- nghe ca tu-ng mà ch- a đ- c mô-t lần g- p g- nên các chàng CVA Petrus Ký Saigon tâm -c mong sẽ có mô-t ngày th- c hiê-n đ- c giấc m- hoa Dalat...Th- m chí tiếng lãnh đôn xa... còn - xuống t-i vùng duyên ha-i Võ Tánh Nha-Trang và ra tâ-n Quốc Ho-c Huế xa xôi cu-a miền Trung n-c Viê-t...

Không biết các Hoàng T- Ba- ch Mã này đã x- du-ng ph- ng cách đánh du kích gì mà các ng- i đê-p BTX c- âm thâm l- ng lẽ l- l- t đ-t áo ra đi theo tiếng go- i cu-a con tim mà xa r-i Dalat. Nh- tâm đành bo- lai- sau biết bao nhiêu là con tim ng- da- i và nh-ng cái nhìn đau xót tuyê-t vo-ng cu-a các chàng trai THĐ Dalat.

Hay cũng b-i vì quá - là chu- quan c- t- ng rằng cây nhà lá v- n "Hoa Dalat là thu- c vê ng- i Dalat" đê- rồi ng- ngàng đau khô-

Mai ta chết đ-i cô- i Đào..khóc ta xin nho- lê- vào thiên thu..(PTT..)

Trách ng- i nh-ng cũng pha- i t- trách mình, cũng b-i vì vô duyên nên khó có c- h- i làm quen v-i ng- i đê-p... nh-ng cách tán ti- nh kiê-u cô- đê- n nh- trông cây xi tr- c nhà nàng

rôi... hằng đêm đem đàn tĩ bên d i c a sô v i nh ng bài tình ca bất hu thì kết qua nh n đ c sẽ là mô t sô n c t trên lầu d i xuống... hay nếu có cố công đ p xe leo đéo bám theo sau nâng mỗi khi hết gi tan ho c ho c đ ng xe đ p bên vè đ ng Võ Tánh ch ng đ i đ p đi qua đê có đ i p ngo v ài l i ong b m, tất ca đêu chi đ c đ p la i bằng s im l ã ng hay nh ng cái nhìn không mấy thi n ca m.... Chi có mô t vài tr ng h p hiem hoi là khi anh cu a ng đ i đ p ho c chung l p v i mình ho c có em gái ho c chung l p v i nàng thì ho a may ra còn có c h i. Nh ng cũng còn tùy theo duyên ph n mà có kết qua tốt hay không...

May mắn thay Dalat còn có khu Hoà Bình... Vào mỗi chiều th ba y hay sáng chu nh t đ p tr i các nàng th ng hay ru nhau đ o quanh khu Hòa Bình v i đ u sắc màu ao dài tha th t, nh ng chiếc ao len th i trang mu n ve v à đ c bi t là đ c tha h ngấm nghĩa r a mắt tr c nh ng nhan sắc yêu kiều mà không bi v ng b i chiếc nón bài th qu á ác cu a các nàng vẫn th ng dùng đê che lúc đi ho c.

N i này cũng là c h i ngàn vàng cho các anh SVSQ Dalat. CTCT. CTKD và các Ho c sinh THĐ có th nh n tâm mắt nh ng ng đ i đ p BTX t nhiên mà không hê bi chê trách gì ca ... Nh ng đê có th làm quen v i mô t ng đ i đ p BTX thì không đ n gia n chút nào... th m chí cố anh đã tính dùng t i ha sách là ta o đ ng ra mô t ca nh 'anh hùng c u mỹ nhân ' nh mô t ng đ i ba n đóng vai ke x u đón đ ng trêu ghe o nàng rồi t mình ra tay nghĩa hi p thì cũng s m bí phát hi n v i Dalat không l n và không đ ng ng đ i đê kho i không bi lô di n... Tốt h n hết là nên đê tùy duyên.

Mỗi con ng đ i chúng ta đêu có cu c sống riêng bi t khác nhau cho dù có là anh em trong nhà hay cùng ho c mô t tr ng .cùng chung mô t l p thì khi ra đ i mỗi ng đ i đ i mô t h ng khác nhau... Là ho c sinh khi ra kho i tr ng me thì tr c m t ta là c a mô t bâu tr i t ng lai rô ng m tốt hay xấu còn tùy theo mỗi con ng đ i... Trên va n ne o đ ng đ i có ai biết là cu c đ i mình sẽ đi vê đâu..

Đ ng đ i... đ ng Đ o... đ ng Tĩn..

Ca ba đ ng ấy... biết mình... đi đâu..!!!???

Chúng ta ch a có bao gi nghĩ rằng chính nh ng con đ ng mà hàng ngày ta đi ho c la i có

mang dáng dấp và ý nghĩa của đường Đồi mà ta sẽ phải đi qua khi ta rời trường Me...

Chúng ta hãy nhìn xem điạ thể của trường THPT Dalat. Muốn tới trường học sinh phải vượt qua dốc Ma Thánh nơi an nghỉ ngàn năm của cố dân Dalat. Sau đó thả xuống dốc là Hồ Vạn Kiếp rồi mới tới đường, đó là những ngôi nhà dài hai tầng hình hồ p mái ngói đỏ nằm dọc trên ngoi đôi bên hồ Vạn Kiếp...

Trường THPT cũng còn là nơi tổ chức các cuộc thi THDNC, Tú Tài 1 và 2... nơi mà các sĩ tử kẻ vui người buồn. Vui vì có cơ hội tiếp tục học lên cao. Còn buồn vì tương lai mù mịt sẫm màu n gĩ cũng không thoát khỏi cơn nh đoi trai thoi chinh chiến:

Rút Tú tài... Anh đi Trung Sĩ..

Em nhà... lấy Mỹ...nuôi con...

Là học sinh THPT Dalat, con đường trực mắt trường THPT như đã được các báo trực số khó khăn vất vả bắt buộc các Học sinh THPT phải vượt qua... Sau khi cố gắng vượt con dốc khá cao là tới một ngã ba, một ngã rẽ đầu đời... là nơi chúng ta phải có quyết định cho cuộc đời. Phía trực mắt bên trái bao phủ bởi một vùng rừng khí rờn lữn được án ngữ bởi đôi Ma Thánh. Còn bên phải là con đường ngoằn ngoèo sáng sủa để đi những điếm đến đến là Suối Vàng... Thôi thì hãy cố gắng vượt qua vùng rừng khí với hy vọng còn tồn tại hiện là phải tới Suối Vàng. Cũng chính vì vậy mà :

Trong thời chiến, đã có biết bao cậu học sinh THPT khoác áo chiến binh ra sa trường làm nên những chiến công oanh liệt, Tô quốc ghi n, dêu rồi một khi các anh ngã xuống thân xác lại được mang về Dalat và được an giấc ngàn thu ngay trên ngoi đôi Ma Thánh nơi trực đây trên đường tới Trường các anh đã cùng bạn bè đạp xe qua chỗ này vào những buổi sáng sớm ng mù đây đã hay những buổi chiều giá lạnh âm u....

Một số lữn trong các anh đã may mắn vượt qua khỏi vùng rừng khí dêu đó theo đường Phan-Đinh-Phùng mà thẳng tiến lên khu Hòa Bình Trung tâm thành phố ,hoà nhập vào cuộc sống xa hoa ,nhiều cơ hội những đây rầy những cảm bầy đang chờ chúng ta. Thành hay bại

cũng còn tùy theo c và n cu a riêng mỗi con ng i...

Mô t số khác an phá n thu th ng chấp nh n la i n i này lâ p nghiê p thì ho sẽ cho n con đ ng là que o tay mắ t đê t i khu số 4 rồi đi theo đ ng Hai Bà Tr ng dẫn vào miền đất hĩa là Khu Hoàng Diê u.

Khu hoàng Diê u hay xóm Hoàng Diê u chỉ có mô t con đ ng đô c đa o v i nh ng căn nhà gỗ nho xinh xắn năm â n mình sau nh ng hàng rào thấp cùng v i vài nhà ga ch xây theo kiê u Pháp... C a nhà nào cũng đóng kín quanh năm. Mo i sinh hoa t đều ò trong nhà ít khi thấy có bóng ng i ra vào, trong cái không khí êm êm và tĩnh mi ch... lâu lâu m i có tiếng xe máy nô òn ào phá tan s im ắng cổ hũu cu a vùng này.

It ai trong chúng ta có thể ng đ c là chính ta i n i này đã đ c mê nh danh là Ngo a hô tàng long và cũng là n i c ngu cu a nhiều giai nhân BTX. Có ng i còn go i n i đây v i cái danh hiê u mỹ miêu là Bích La thôn cu a Dalat... Ng i đê p n i đây qua là kín cô ng cao t ng đã tránh đ c mo i s òm nhòm ngó cu a nh ng chàng trai ái mô c mong đ c mô t lân gã p g ..

Giai nhân nan tái đăc... trót yêu hoa nên dan d iu v i Tinh (NCTr)

Maí tây hiên nguyê t gác chên chên... râu rĩ lăm... xuân vê oanh nh .

Cũng vì thế mà con đ ng tuy nho nh ng lúc nào cũng thu hút đông đa o các chàng thanh niên dâ p điu qua la i mà trong đó cũng có nh ng chàng trai THĐ Dalat hay nh ng du khách tre t m o i n i nghe danh khu này mà t i.

Đ i v i các chàng chi có ý c i ng a xem hoa vui đùa nghi ch ng m không có lòng th ng hoa tiêc ngọc thì con đ ng pha i đến và se đến là đ ng Yaout dẫn đô các chàng này lên Ty Công An Dalat đê tra i về nh ng hành vi làm mất trá t t khu phố...

Nh ng chàng khác t i đ y v i lòng thành thâ t c ao mong g p đ c ng i th ng mà v i vô duyên vô phâ n không đ c nh ý nguyê n... đành lu i thu i ra vê mang trong lòng mô t khối tình u uâ n không nguôi... Mô t khi ra kho i Đ ng Hoàng-Diê u thì không còn dám ngâ ng cao đầu tiếp tu c đ i thâ ng mà pha i vô i vàng tìm ra thuốc men c u ch a căn bê nh t ng t đ hâu nh ngâm sâu vào tâ n x ng tu y. Trong c n thâ p t nhât sinh chi còn có hai cách là nếu muốn ch a tri theo thuốc nam thì pha i rã qua bên phải theo đ ng Ha i Th ng Lân Ông. Còn không thì que o trái lên đ ng Nhà Th ng đê hy vo ng tìm đ c thuốc ch a theo tây y cho căn bê nh nan y này...

Ha nh phúc và may mắn thay cho nh ng chàng trai THĐ Dalat nào đ c lo t vào cã p mắt xanh cu a các nàng thì sẽ có c hô i cùng nàng dặt nhau t i suối Cam Ly mà thê non he n biê n, th ng nhau tro n đ i, mãi mãi bên nhau... Nếu may mắn h n đ c cùng nàng nên duyên chông v , thì sẽ cùng sánh vai nhau đ i hết con đ ng Hoàng Diê u đ y hoa th m co la và thâ ng tiến t i Đ ng Hai Bà Tr ng. Còn g i ha nh phúc h n là đ c cùng ng i trong mô ng đ i nốt con đ ng tình mà ta m c... Nh ng... rôi th i gian cũng qua mau..... cho đến mô t th i điê m khi mà chàng trai ca m nhâ n đ c cái vòng hoa chiến thắng đang choàng qua cô mình đ c kết bằng nh ng bông hoa Mimosa. Hoa Anh Đào, hoa Pensee t i đê p nay bỗng tr n nên v ng v iu nh cái thông lo ng đang đ c mô t bàn tay bo c nhưng m t mà dãn dặt trên đ ng tình ta đ i và ch t ti nh la i khi biết mình đang đ i vào khu v c cu a N quyên tối th ng (Đ ng Hai Bà Tr ng), buô c ta pha i chấp nhâ n mô t s thâ t không thê ch i cã i là đang đ c sống trong t do dân chu theo đ nh h ng của cái go i là "Bàn tay sắt bo c nhưng." Tuy êm ái nh ng lúc nào cũng sẵn sàng đâ p tan nh ng âm m u chán c m thêm ph c cu a chàng... v i ph ng cách cấm vâ n dài ha n hay ngăn ha n mô t khi đã đ i thì nhà ngói cũng nh nhà tranh... thôi thì đành chi u vâ y. Chuyê n thêm Ph c cũng chi còn là chuyê n quá kh... hã y vui ve ngoan ngoãn tiếp tu c cuô c tình cho t i cuối cuô c đ i và khi t i đoâ n chót cu a đ ng Hai Bà Tr ng thì ai trong chúng ta cũng biết đ c là n i nào mà mo i ng i chúng ta pha i đ i đến....

Tr la i v i vi thê cu a tr ng BTX ta có thê nhâ n ra ngay là thiên nhiên đã u đã các nàng... Khi ra kho i tr ng thì tr c mắ t là đ ng Vĩ-Tánh mô t vi T ng cu a Chúa Nguyễn Phúc Anh... Ông này cho t i khi chết vãn mô t m c trung thành v i chúa Nguyễn...

Có lẽ v i th a h ng đ c đ c tính này mà các n sinh BTX cho dù g p bất c hoàn ca nh khó khăn nào cũng không hê bo chông. Cùng chông cố g ng v t qua nh ng gian lao khô a i của mô t đ t n c th i hâ u chiến.

Khi ra kho i tr ng BTX thì các nàng có thê lái cuô c đ i mình theo cách que o pha i đ i lên viê n Đâ i Ho c CTKD đê có mô t t ng lai t ng đ i an toàn.

Còn nếu cứ tiếp tục đi theo đường vô Tánh thì cuối cùng cũng tới đường khu vực Hồ Xuân Hương nơi đây có vườn Bích Câu, có nhà thu y tạ ngàn năm soi bóng mặt hồ...xa...xa là hai ngọn tháp cao của Trường Yersin và nhà thờ con gà ngáo o nghề vườn cao trên bầu trời xanh biếc... Nơi gặp gỡ của những tài năng giai nhân. Những mối tình đẹp như mơ. Đó là nơi dành các nàng BTX cho những người yêu lý tưởng... trong khung cảnh nên thơ quyến rũ đã đường đường biết bao thi sĩ nhà thơ sĩ không ngừng tán dương ca tụng.

Các nàng BTX cũng có thể dạo dọc xuống đường Hàm Nghi queo về phía tay trái theo phía nhà thờ Tin Lành mà đi tới Khu Hòa Bình hồ nước nhào vào cuộc sống của xã hội hiện đại.

Những người khác có thể queo mặt dạo xuống ngã ba chùa Linh Sơn... Tại nơi đây nếu các nàng BTX còn có ý định muốn hồ nước nhào vào xã hội bon chen thì phải rẽ tay trái theo đường PDP mà lên lên khu Hòa Bình... Chỉ còn lại những ai muốn có một cuộc sống bình dị an vui gia đình nơi thôn dã thì ngã ba chùa cứ tiếp tục theo tay mặt đường PDP mà trở về với cuộc sống êm đềm làm một công dân Dalat đúng nghĩa đời rồi tới cuối đời cũng phải đi tới nơi mà ai cũng phải tới.....

Có nhiều người may mắn hơn nên đã theo quốc lộ 20 dạo về Saigon trên các chuyến xe đò Minh-Trung. Vào học tại các Đại học danh tiếng sau này là những danh tài của đất nước... Mô t số khác xin đường các học bổng đi ngoài quốc du học để rồi khi thành đạt trở về xây dựng đất nước hoặc làm Thày dạy học tại các trường cũ năm xưa. Cũng có người luôn luôn bên tay Tây định cư lập nghiệp... Nếu có khi nào chợt thoáng nhớ về quê hương, nhớ trường xưa, nhớ bạn cũ thì... cũng chỉ mong manh nhớ áng mây chiều lướt qua trong một buổi trời tắt nắng....

Còn một chiều Dalat bắt đầu phủ xuống thành phố... Những giọt mưa trong vắt ngọt ngào mang hương vị của tình yêu đầu đời... Những hạt mưa lất phất bay trong cơn gió chiều lành lành, nhẹ nhàng rơi trên mái tóc đã đỏ màu, trên khuôn mặt phong sương của chàng khách... Sao hôm nay những giọt mưa có vị mặn mòi... vị mặn mòi mang một chút nuối tiếc cho mối tình đầu dang dở... Một chút xót xa cho những kỷ niệm khó quên... và một chút đắng cay cho cuộc đời phiêu bạt... Nay trở lại chốn xưa trong tâm trạng của hai chàng Lưu Nguyễn... Cảnh cũ còn đây... mà người xưa đâu chẳng thấy.

Sốt xa bạn cũ, Trường xưa

Ngàn năm cô qua nh... bây giờ... còn ai....!!??

Nguyễn n-Quô c-Tr ng

[Save](#)

(Tác gi xu t thân Khóa 12 QGHC,
c u ho c sinh tr ng Tr n H ng Đ o 62 Dalat)

